

→ Duurzaamheidsdoelen halen in Nederland is ook van belang voor de regenwouden in Brazilië.
FOTO REUTERS

Ontwikkelingsdoelen Volg het kompas naar een gezonde planeet

Applaus maakt ons niet duurzamer

De Duurzame Ontwikkelingsdoelen halen lukt niet door alleen te tekenen. Maak een plan, bepleiten **bestuurders van zes koepelorganisaties** die werken aan het bereiken van deze doelen.

Er klonk applaus op het hoofdkwartier van de Verenigde Naties in New York, vijf jaar geleden. De Sustainable Development Goals (SDG's) waren aangenomen door alle 193 landen. De zeventien duurzame doelen kwamen er om van de wereld een betere plek te maken in 2030, met minder armoede en ongelijkheid en meer klimaatactie en biodiversiteit.

De focus lag niet langer uitsluitend op ontwikkelingslanden zoals eerder bij de Millenniumdoelen. De SDG's werden van toepassing op elk land, omdat duurzaamheid voor iedereen van belang is. "Een to-dolijst voor mensen en de planeet," zei VN-voorzitter Ban Ki-moon.

De paus was erbij, net als Nobelprijslauureate Malala Yousafzai en 150 wereldleiders. Shakira verzorgde de muziek. Voor ons land schoven

koning Willem-Alexander en koningin Máxima, premier Rutte en de toenmalige ministers Koenders en Ploumen aan.

Tussenrapport

Fast forward naar september 2020. Vorige en deze week reizen staatshoofden en regeringsleiders slechts virtueel naar New York. En met een derde van de weg naar 2030 achter de rug, krijgen de SDG's een gemengd tussenrapport. Wereldwijd boekten we mooie vooruitgang in de strijd tegen armoede en is de economie steeds innovatiever, al kregen die verbeteringen een flinke klap door corona. Met de strijd tegen honger en de aanpak van de klimaatcrisis zijn we niet veel verder dan in 2015.

En in Nederland? We moeten constateren dat het kabinet de SDG's nooit heeft vertaald naar nationale doelen en geen plan heeft gemaakt

om ze te halen. Enkel voor klimaat – één van de zeventien doelen – deed het dat wel. Maar de doelen gaan over zoveel meer.

Het is een gemiste kans: de ontwikkelingsdoelen vormen een kant-en-klare agenda voor de dingen die er echt toe doen. Ze maken duurzaamheid concreet, meetbaar en urgent. Ze bieden een totaalpakket: zonder gezonde planeet geen gezonde mens, zonder degelijk en inclusief onderwijs geen gelijkheid. Zo'n kompas kunnen we gebruiken in onzekere tijden.

Een kans om ze als kompas te gebruiken, was er met het met miljarden gevulde Wopke-Wiebesfonds. Maar ook in dit Nationaal Groeifonds is van de SDG's geen spoor te bekennen.

Na het omarmen van de doelen voor duurzame ontwikkeling is nu echt een uitvoeringsplan nodig

Bijdragen aan duurzaamheid is zelfs geen criterium om een projectaanvraag in te dienen. De maatschappelijke baten en lasten moeten positief zijn, staat er nogal vaag. Met de SDG's als meetlat zou het kabinet dit kunnen concretiseren, in binnen- en buitenland.

De focus van het fonds ligt nadrukkelijk op groei. Want goede zorg, goed onderwijs en een leefbare omgeving lukken alleen met meer groei, luidt de redenering. Intussen weten we dat het zo simpel niet is. Ongetemde groei kan die goede dingen zelfs ondermijnen. Groei om groei is voorbij. Gezonde groei is keuzes maken, en dat biedt ook nieuwe kansen.

Steeds meer steun

Een steeds groter deel van de bevolking lijkt daar precies zo over te denken. Er is ontegenzeggelijk een groeiende vraag om meer duurzaamheid. In Amsterdam en online trok de SDG Action Day op 25 september meer dan zeventienhonderd deelnemers. Met hun achterban vertegenwoordigden zij duizenden bedrijven, ngo's en burgers. In heel Nederland werden bijna duizend SDG-vlaggen gehesen.

Het enthousiasme in de maatschappij beperkt zich niet tot die ene symbolische dag. Kijk naar de honderd Nederlandse 'Global Goals'-gemeentes die de doelen omarmen. Net als het mbo en de hogescholen. Netwerken als MVO Nederland en Global Compact Network Netherlands verenigen honderden bedrijven die de SDG's en duurzaamheid centraal stellen.

Gelukkig hebben we nog tien jaar te gaan en heeft Nederland alle kansen om koploper te worden. Wij noemen het *Decade of Transformation*, een decennium vol transitie waarin we ons land in lijn brengen met de SDG's. Laat het symbolische jaar 2020 en de vijfde verjaardag van de SDG's de start zijn van die duurzame herkansing.

Maresa Oosterman (SDG Nederland), Linda van Beek (Global Compact), Coenraad Krijger (IUCN), Maria van der Heijden (MVO Nederland), Bart Romijn (Partos), Alexander Rinnooy Kan (17 SDG Allianties)